

יכוין בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה דשם ב"ן להשאר בו הארה מתוספת הנפש משבת שעברה,

יד וּבַת תַּמּוֹן בְּלִילֵיָא הָהוּא
וּנְסִיב מִן דְּאִיְתִי בִידָה
תְּקַרְבָּתָא לְעֵשׂוֹ אַחוּהִי: טו עזי
שני יד וּיְלֵן שֵׁם בְּלִילָה הָהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא
בִּידוֹ מִנְחָה לְעֵשׂוֹ אַחִיו: טו עזים מאתים

(14) And Yaakov stayed there that night. Then, from his possessions that he had come to acquire, he took a gift for his brother Eisav [consisting of]: (15) Two

RASHI

(14) **הבא בידו** — [literally, “that came into his hand,” meaning: That came] into his possession. Similarly (Numbers 21:26), “and took all of his land from his possession (מידו).” And the Midrash Aggadah explains the phrase **מן הבא בידו** [“from that which came into his hand,” as referring to]: Precious stones and pearls, which a person ties up in a bundle and carries “in his hand.” Another explanation of the phrase **מן הבא בידו** [is to refer to]: Property that is not sanctified. [Before taking holy tithes from one's possessions, they are not yet considered one's true property, but rather, a mixture of holy and non-holy. But here,] Yaakov first separated the tithes [from all that he came to

acquire], as the verse states (Genesis 28:22), “[and from everything that You will give me,] I shall give tithes to You!” Only after this [separation of holy tithes,] did Yaakov then take [animals] as a gift [to Eisav, from the “property that he truly owned (מן הבא בידו).” (15) **Two hundred she-goats and twenty he-goats** — Two hundred she-goats need twenty he-goats [for mating purposes], and similarly with all of these animals [in his gift to Eisav, Yaakov provided the exact number of] males to match the [mating] needs of the females [e.g., “two hundred ewes and twenty rams,” etc]. And from here, [based on these specific proportionate needs,] the Midrash Bereishit Rabbah expounds (76:7) the due times of marital relations [of different types of people, thereby fulfilling their marital duties in this respect], according to Torah Law, as follows: Men of leisure, every day; working men, twice a week; donkey drivers, once a week; camel drivers, once every thirty days; and sailors, once every six months. Now, I do not know how to match every conclusion of this Midrash [with our passage here], however, it appears to me that we learn from here, that the due times of marital relations [to thereby fulfill marital duties in this respect], is not the same for every person. Rather, it all depends on the burden [of work and general activity] that is imposed upon each individual [by his occupation or circumstances]. For we find in our passage here, that [since there were 200 she-goats and 20 he-goats, therefore,] Yaakov gave 10 she-goats for each he-goat. The same applied to each ram. This is because these animals are free of labor, and so, [since they have

רש"י
(יד) **הבא בידו**. בְּרִשׁוֹתוֹ, וְכֵן וַיִּקַּח אֶת כָּל־אֲרֻצּוֹ מִיָּדוֹ. וּמִדְּרַשׁ אֲגָדָה: מִן־הַבָּא בִּידוֹ, אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגְּלוֹת, שְׂאֵדָם צָר בְּצֻרוֹר וְנוֹשָׂאָם בִּידוֹ. דְּבָר אַחֵר: מִן־הַבָּא בִּידוֹ, מִן הַחֲלִין, שְׁנִטְל מֵעֵשׂוֹ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר: עֵשׂוֹ אֲעִשְׂרֵנוּ לָךְ, וְהִדַּר לְקַח מִנְחָה: (טו) **עזים מאתים ותישים עשרים**. מֵאֵתִים עֲזִים צְרִיכוֹת עֵשְׂרִים תִּישִׁים, וְכֵן כָּלֵם הַזְּכָרִים כְּדִי צָרְךָ הַנְּקֻבוֹת. וּבִבְרָאשִׁית רַבָּא דּוֹרַשׁ מִכָּאֵן לְעוֹנָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה: הַטִּילִים, בְּכָל יוֹם, הַפּוֹעֲלִים, שְׁתֵּים בְּשַׁבָּת, הַחֲמֻרִים, אַחַת בְּשַׁבָּת, הַגְּמֻלִים, אַחַת לְשָׁלְשִׁים יוֹם, הַסְּפָנִים, אַחַת לְשֵׁשָׁה חֳדָשִׁים וְאִינִי יוֹדֵעַ לְכוֹן הַמְּדַרְשׁ הַזֶּה בְּכוּוֹן, אֲךָ נִרְאִית בְּעֵינֵי שְׁלֻמְדוֹ מִכָּאֵן, שְׂאֵין הָעוֹנָה שׁוּדָה בְּכָל אָדָם, אֶלָּא לְפִי טְרַח הַמְּטִל עֲלָיו, שְׂמִצִּינוּ כָּאֵן שְׁמֹסַר לְכָל תִּישׁ עֵשׂוֹר עֲזִים וְכֵן לְכָל אֵיל, לְפִי שְׁהָם פְּנוּיִים מִמְּלָאכָה,

מֵאֵתָן וּתְשִׁיבָא עֶסְרִין רְחִלִּין
 מֵאֵתָן וּדְכָרִין עֶסְרִין: טו גְּמֵלֵי
 מִנְקֵתָא וּבְנֵיהוֹן תְּלָתִין תּוֹרֵתָא
 אַרְבַּעִין וּתּוֹרֵי עֶסְרָא אֲתָנָן
 עֶסְרִין וְעִירֵי עֶסְרָא: יז וַיִּהְיֶה
 בְּיַד עֲבָדָהוּי עֶדְרָא עֶדְרָא
 בְּלַחְדוּדָהּי וְאָמַר לְעֲבָדָהּי
 עֲבְרוּ קֶדְמַי וְרוּחָא תְּשׁוּנוּן
 בֵּין עֶדְרָא וּבֵין עֶדְרָא:

וּתְשִׁיבִים עֶשְׂרִים רְחִלִּים מֵאֵתִים וְאֵילִים
 עֶשְׂרִים: טו גְּמֵלִים מִיְנִיקוֹת וּבְנֵיהֶם
 שְׁלֹשִׁים פְּרוֹת אַרְבַּעִים וּפְרִים עֶשְׂרֵה
 אֲתַנַּת עֶשְׂרִים וְעִירִם עֶשְׂרֵה: יז וַיִּתֵּן בְּיַד־
 עֲבָדָיו עֶדְרָא לְבָדוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו
 עֲבְרוּ לִפְנֵי וְרוּחַ תְּשִׁימוּ בֵּין עֶדְרָא וּבֵין

hundred she-goats and twenty he-goats; two hundred ewes and twenty rams; (16) Thirty nursing camels together with their [thirty] young; forty cows and ten bulls; twenty she-donkeys and ten he-donkeys. (17) He placed each separate group of animals into the charge of his servants, and said to his servants: Go on ahead of me, and leave a gap between each group of animals and the next.

RASHI

much “leisure time,”] it is their custom to mate frequently, thus [being capable of] impregnating ten [different] females. [And why ten females to each male, rather than the male mating one female several times?] Because once a female animal has become impregnated, it does not receive a male any more [for mating]. Now, in the case of bulls, whose time is occupied in labor, Yaakov gave over only four females for each male; and with donkeys, that [are made to] go on long

journeys, [he gave over only] two females for each male; and with camels, which are [taken] on even longer journeys, one female for each male (see next Rashi). [Hence, with this principle learned out from our passage, the Midrash proceeds to state the law of frequency of marital relations, regarding different types of people, depending on their state of leisure and availability.] (16) גְּמֵלִים מִיְנִיקוֹת [וּבְנֵיהֶם] שְׁלֹשִׁים — [means:] “Thirty [nursing camels], together with their [thirty] young.” And the Midrash Aggadah (Bereishit Rabbah 76:7) explains the word וּבְנֵיהֶם as being read as meaning בְּנֵיהֶם, “their builders” [referring not to their young, but rather to their male mates, who “build them up” with offspring. Thus, our verse means that] a male [camel was given over] with every female (see preceding Rashi) [and that there were thirty camels in total — 15 males and 15 females]. And [the breakdown of exactly how many male and female camels is not explicitly mentioned here, because] since camels mate discreetly, Scripture wished to refrain from publicizing [the matter of their mating]. וְעִירִים — [means:] “Male donkeys.” (17) Each separate group of animals — [Yaakov set aside] each separate species of animal in its own group. Go on ahead of me — a

רש"י

דְּרָבֵן לְהַרְבוֹת תְּשִׁיבִים לְעַבְרָא עֶשְׂרֵה נְקֻבוֹת, וּבְהַמָּה מִשְׁנַת־עֲבָרָה אֵינָה מְקַבֶּלֶת זָכָר, וּפְרִים, שְׁעוֹסְקִין בְּמִלְאָכָה לֹא מִסֵּר לְזָכָר אֶלָּא ד' נְקֻבוֹת, וְלַחֲמוֹר, שְׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ רְחוֹקָה שְׁתֵּי נְקֻבוֹת לְזָכָר. וְלְגְּמֵלִים, שְׁהוֹלְכִים דֶּרֶךְ יוֹתֵר רְחוֹקָה, נְקֻבָּה אַחַת לְזָכָר: (טו) גְּמֵלִים מִיְנִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים. וּבְנֵיהֶם עֲמֻהָם, וּמְדַרְשׁ אַגְדָּה: וּבְנֵיהֶם – בְּנֵיהֶם, זָכָר כְּנֶגֶד נְקֻבָּה, לְפִי שְׁצִנוּעַ בְּתִשְׁמִישׁ לֹא פְרָסְמוֹ הַכְּתוּב: וְעִירִים. חֲמוֹרִים זָכְרִים. (יז) עֶדְרָא עֶדְרָא לְבָדוֹ. כָּל מִין וּמִין לְעֲצֻמוֹ: עֲבְרוּ לִפְנֵי. דֶּרֶךְ יוֹם, אוֹ פָחוֹת, וְאֲנִי

יח ופקיד ית קדמאה למימר
 ארי יערענד עשו אחי
 ושאלנד למימר למן את ולאן
 את אול ולמן אליו דקדמד:

עֲדָרָה: יח וַיִּצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי
 יִפְגַּשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וּשְׁאַלְךָ לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה
 וְאַנְה תִּלְךָ וּלְמִי אַלֶּה לְפָנֶיךָ:

(18) Then he ordered the first one, saying: When my brother Eisav meets up with you and asks you, saying, To whom do you belong?! Where are you going?! To whom are these before you [being sent]?!

RASHI

distance of a day's journey or somewhat less, and I shall follow after you. And leave a gap — One group of animals was [to be placed] in front of the next, a distance as far as the eye could see, in order to gratify the appetite of the eye of the evil one [Eisav]. And [since there would be a constant flow of animals passing by Eisav's field of vision, yet each group separated from its neighbor as

far as the eye could see, this] would amaze him with the [apparent] enormity of the gift (Bereishit Rabbah 76:8). (18) למי אתה — [Here, the prefix ל is equivalent to של, “belonging to,” and thus, the question asked here is:] “To whom do you belong?” I.e., “Who has sent you?” And [thus, this question] is translated [by Onkelos] as דמאן את, “Whose are you?” ולמי — [Here, however, the prefix is understood in its usual sense, namely, “to,” and this question is:] “To whom is this gift before you being sent?” Hence, [as opposed to this question, where the ל means “to,” as usual, we see that] the prefix ל [in the first question] is used instead of של, as in the verse (Genesis 31:43), “Everything that you see belongs to me (לי הוא)!” [where these words לי הוא are equivalent to] הוא שלי; and (Psalms 24:1), “The earth and that which fills it, belong to the Lord (לה)” [where the word לה is equivalent to] של ה'.

רש"י

אבא אחריכם: ורוח תשימו. עדר לפני חברו מלא עין כדי להשביע עינו של אותו רשע, ולתהוה על רבוי הדורון: (יח) למי-אתה. של מי אתה, מי שולחך, ותרגומו: 'למאן את': ולמי אלה לפניך. ואלה, שלפניך, של מי הם, למי המנחה הזאת שלוחה למד משמשת בראש התבה במקום של, כמו וכל אשר אתה רואה לי הוא, שלי הוא, לה הארץ ומלואה, של ה':

PROPHETS Obadiah 1

נביאים עובדיה פרק א

יא ביום עמדך מנגד ביום שבות זרים חילו (יא) ביום מקימה מקבל ביום

(11) On that day you stood from afar, on the day strangers captured his

RASHI

רש"י

(11) On that day you stood from afar — (יא) ביום עמדך מנגד. שלא באת לעזר לו: that you did not come to aid him [i.e.,

Yaakov]

דבזו עממיא נכסוהי ונוכראין
 עלו בקרווי ועל ירושלם רמו
 ערבין אף את פחד מנהון:
 (יב) ודחזיתא ביומא דאחוד
 ביום תביריה ודחזית לבני
 יהודה ביום תברהון
 ודאסגיתא למלא רברבן
 בעידן עקא: (יג) ודעלתא
 בתרעי עמי ביום תברהון
 ודחזיתא אף את פבישתיה
 ביום תביריה ודאושיתא רך
 בניכסוהי ביום תביריה:
 (יד) ודקמתא על פראקא
 לשיצאה ית מערקוהי

ודמסרתא משזבוהי בעידן עקא: (טו) ארי קריב יומא דעתיד למיתי מן קדם יי על כל עממיא כמא
 דעברת יתעביד לך גמלך יתתב ברישך:

ונכרים באו שערו ועל ירושלם ידו גורל גם אתה
 כאחד מהם: יב ואל תרא ביום אחיך ביום נכרו
 ואל תשמח לבני יהודה ביום אבדם ואל תגדל
 פיך ביום צרה: יג אל תבוא בשער עמי ביום
 אידם אל תרא גם אתה ברעתו ביום אידו ואל
 תשלחנה בחילו ביום אידו: יד ואל תעמד על
 הפרק להכרית את פליטיו ואל תסגר שרידיו
 ביום צרה: טו כי קרוב יום ידוה על כל הגוים
 כאשר עשית יעשה לך גמלך ישוב בראשך:

possessions, and foreigners came into his gates, and on Jerusalem they cast lots; you, too, are like one of them. (12) And you should not have looked on the day of your brother on the day of his being delivered, and you should not have rejoiced about the children of Judah on the day of their destruction, and you should not have spoken proudly on the day of distress. (13) You should not have come into the gate of My people on the day of their misfortune; you, too, should not have looked at their affliction on the day of their misfortune, and you should not have stretched out upon their possessions on the day of their misfortune. (14) And you should not have stood by the gap to cut off their fugitives, nor should you have delivered their survivors on the day of distress. (15) For the day of the Lord over all the nations is near; as you have done shall be done to you; your recompense shall be returned upon your head.

RASHI

(12) **And you should not have looked on the day of your brother** — *You should not have looked and stood from afar.* **On the day of his being delivered** — *On the day of his being delivered into the hands of the enemy.* (13) **And you should not have stretched out** — *your hand.* **Upon their possessions.** (14) **By the gap** — *The place through which the escapees emerge to escape.*

רש"י

(יב) ואל תרא ביום אחיך. לא היה לך להביט ולעמד מנגד: ביום נכרו. ביום הסגרו ביד אויב: (יג) ואל תשלחנה. ירך. בחילו. בנכסיו: (יד) על הפרק. מקום שבורחים דרך שם להמלט:

Writings Mishlei 7

כתובים משלי פרק ז

יח תא נתבסם ברחממתא עד
צפרא ונעסק חד לחד
ברגאגתא: יט דגברא לית הוא
בביתא אויל באורח רחיקא:
כ צרא דכספא נסב בידיה
וליומא דעדא אתי לביתיה:
כא ואטעי יתיה בסוגיא
דמלהא ובשעיעותא
דספותהא תפתיה: כב והוא

יח לכה נרוה דדים עד-הבקר נתעלסה באהבים:
יט פי אין האיש בביתו הלך בדרך מרחוק: כ צרור-
הכסף לקח בידו ליום הפסא יבא ביתו: כא השתו
ברב לקחה בחלק שפתיה תדיחננו: כב הולך אחריה
פתאם פשור אל-טבח יבוא וכעכס אל-מוסר
אויל:

אזל בתראה שליאתי היך תורא דאויל לות טבחא והיך כלבא לאסורא:

(18) Come, let us take our fill of love until morning; let us enjoy ourselves with amorous embraces. (19) For the man is not at home; he has gone on a long journey. (20) He has taken the bag of money with him; on the appointed day he will come home. (21) She swayed him with all her talk; with the smooth talk of her lips she entices him. (22) He follows her immediately — as an ox goes to the slaughter, and as a viper to the chastisement of a fool.

RASHI

רש"י

(19) **For the man is not at home** — *Have you seen that the Holy One, blessed is He, has removed His Divine Presence from him [and all good things he has given to the idolaters].* (20) **The bag of money** — *He has slain the righteous among them.* ליום הכסא — *At the set appointed time.* (21) **With the smooth talk of her lips** — *With the*

(יט) פי אין האיש בביתו. ראיתה שסלק הקדוש ברוך הוא שכינתו ממנו: (כ) צרור הכסף. הטובים שבהם הרג: ליום הפסא. לזמן המועד הקבוע: (כא) בחלק שפתיה. בחלקלקות שפתיה: תדיחננו. מן הדרך: (כב) וכעכס. ארס נחש הממנהר לרוץ בשליחות הקדוש ברוך הוא: אל-מוסר אויל. ליסר אויל המזויב למקום ברוך הוא:

smoothness of her lips. **She entices him** — *from the way.* (22) **And as a viper** — *This is the venom of a snake that runs quickly as an agent of the Holy One, blessed is He.* **To the chastisement of a fool** — *To chastise the fool who is condemned by the Omnipresent, blessed is He.*

Mishnah Yevamot, chapter 8

משנה יבמות פרק ח

(1) An uncircumcised [*Kohen*, though the lack of circumcision was not due to any fault of

א הערל וכל הטמאים לא יאכלו בתרומה. נשיהן

his. If, e.g., he was forbidden circumcision because his brothers died as a result of such
רבנו עובדיה מברטנורא

א הערל. כהן ערל שמתו אחיו מחמת מילה: אינו אוכל בתרומה. דילפינן מפסח דכתיב ביה (שמות י"ב) וכל ערל לא

an operation] and all defiled persons may not eat *terumah*. However, their wives and slaves, may eat *terumah* [by virtue of the rights of their husband and master. The lack of circumcision and impurity are only personal disqualifications which prevent the *Kohen* from eating *terumah*, as long as they [the disqualifications] exist. His sanctity and privileges, however, remain in force]. [A *Kohen* who is] wounded in his testicles [*petz'ua dakkah*] and one whose membrum is cut off [*kerut shofkhah*], as well as their slaves, may eat *terumah*, but their wives may not [because the cohabitation with these

maimed *kohanim* causes the profanation of the women]. If, however, no cohabitation took place after the man was wounded or had his membrum cut off, the wives [who were married to them before they were maimed] are permitted to eat [*terumah*]. (2) Who is a *petz'ua dakkah*? A man who is wounded either in both his testicles or even only in one of them. And a *kerut shofkhah*? A man whose member is cut off. If, however, [any part] of the corona remained, even so much as a hairbreadth, the man is regarded as fit. A man who is wounded in his testicles and one whose member is cut off, are permitted to marry a proselyte or a freed slave-woman. They are only forbidden to enter into the assembly [i.e., they may not marry the daughter of an Israelite], as it is said, “[A man] with injured testicles or whose his member is cut may not enter into the [marriageable] assembly of the Lord.” (Deuteronomy 23:2) (3) An Ammorite and a Moabite are forbidden [to enter the assembly of the Lord] and their prohibition is forever. Their women, however, are permitted at once [immediately after conversion]. An Egyptian and an Edomite are forbidden (*ibid.*) only until the third generation [which is permitted], whether they are males or females. Rabbi Shimon, however, permits their women immediately [after conversion]. Rabbi Shimon said: This law [that Egyptian and Edomite women are permitted to marry an Israelite immediately after their conversion] may be inferred from a *kal va-chomer*: If, [in a case of Ammorites and Moabites,] where the males

ועבדיהן, יאכלו בתרומה. פצוע דכא וכוות שפכה, הן ועבדיהן יאכלו, ונשיהן לא יאכלו. ואם לא ידעה משנעשה פצוע דכא וכוות שפכה, הרי אלו יאכלו: ב איזהו פצוע דכא, כל שנפצעו הביצים שלו, ואפלו אחת מהן. וכוות שפכה, כל שנכרת הגיד. ואם נשתיר מהעטרה אפלו כחוט השערה, פשר. פצוע דכא וכוות שפכה, מתרין בגיורת ומשחררת, ואינן אסורין אלא מלבוא בקהל, שנאמר, (דברים כג) לא יבא פצוע דכא וכוות שפכה בקהל יי: ג עמוני ומואבי, אסורים, ואסורין אסור עולם, אבל נקבותיהם מתרות מיד. מצרי ואדומי אינם אסורים אלא עד שלשה דורות, אחד זכרים ואחד נקבות. רבי שמעון מתיר את הנקבות מיד. אמר רבי שמעון, קל וחמר

רבנו עובדיה מברטנורא

יאכל בו: נשיהם ועבדיהם יאכלו. דהא משום ערלה וטומאה לא נפקי מכלל כהנים אלא דאינהו גופייהו מחוסרים תקנה: נשיהם לא יאכלו. דשויה חללה בביאתו, דנבעלה לפסול לה: ואם לא ידעה. שהיתה נשואה לו קודם לכן ולא בא עליה לאחר שנעשה פצוע דכא: ב ואם נשתיר מהעטרה. שנחתך מהעטרה ואילך, כשר, שאין גיד אלא מהעטרה ולמעלה לצד הגוף. עטרה היא שורת בשר המקפת במקום המילה. ובין שנפצע הגיד כמין מכת חרב וסכין, בין שנתמעך והוקטן מאליו, בין שנכרת, בין בגיד בין בביצים בין בחוטי הביצים, כולם פסולים. והני מילי בידי אדם, אבל מחמת חולי הכל כשר: ג ואם לדין. שאתה דורש קל וחומר מעצמך: יש תשובה. להשיב, מה לעמון ומואב שכן נתפרש טעמן, על דבר אשר לא קדמו והאשה אין דרכה לקדם, תאמר במצרי ואדומי שלא נתפרש טעמן: לא

are forbidden for all time still the females are permitted immediately [after conversion], how much more so, should the law be [in a case of Egyptians and Edomites], that the females be permitted immediately, since the males are forbidden only until the third generation. They [the Sages] replied: If this [that the Egyptian and Edomite women are permitted to marry an Israelite immediately after their conversion] is a *halachah* [i.e., a tradition Rabbi Shimon received from his teachers], we shall accept it; but if it only an inference [based on Rabbi Shimon's own reasoning], an objection can be pointed out

[the reason why the males of Ammorites and Moabites are forbidden for all time is pointed out in the verse "Because they did not greet you with bread and water on the way," (Deuteronomy 23:5) and since it is not customary for women to go out and greet people, therefore, the women may be permitted immediately since the aforementioned reason is not applicable, however, regarding Egyptians and Edomites no reason is given by scripture therefore it may be possible that the females are also included in the prohibition]. He replied: Not so [even if the ruling were based on an inference, no valid objection could be advanced against it, since the woman too, were also obligated to greet the women with bread and water]. [But in fact,] it is a *halachah* that I am reporting [However the *halachah* follows the Sages]. *Mamzerim* and *netinim* [Descendants from the Givonites who tricked Joshua (See Joshua Chapter 9)] are ineligible [to marry the daughter of an Israelite], and their ineligibility is for all time, whether they be males or females. (4) Rabbi Yehoshua stated: I have heard [a tradition from my teachers] that [there is] a *saris* [i.e., an eunuch, or one who was castrated, who] submits to *chalitzah* and *chalitzah* is arranged for his wife, and also that [there is also] a *saris* [who] does not submit to *chalitzah* and no *chalitzah* is to be arranged for his wife, and I am unable to explain this [in which case of *saris* is there *chalitzah*, and in which case not]. Rabbi Akiva said, I will explain it; A man-made *saris* [one whose castration was the result of human action] submits to *chalitzah* and *chalitzah* is also arranged for his wife, because there was a time when he was in a state of fitness. A *saris* by the sun [i.e., who was born an eunuch (never seeing the sun as anything else), i.e., a congenital eunuch] neither submits to *chalitzah* nor is *chalitzah* arranged for his wife, since there never was a time when he was fit. Rabbi Eliezer

רבנו עובדיה מברטנורא

כי. אפילו אם הייתי דן קל וחומר אין לכם תשובה. ומכל מקום הלכה אני אומר. ואין הלכה כרבי שמעון: **נתינים.** גבעונים שנתגירו בימי יהושע ונתונים לחוטבי עצים ושואבי מים: **ד שהסריס.** יש סריס שחולץ וחולצין לאשתו: **והסריס לא חולץ וכו'.** דכתיב (דברים כ"ה) ולא ימחה שמו, פרט לזה ששמו מחוי: **אין לי לפרש.** איני יודע לפרש איזה סריס בן חליצה ואיזה פטור: **סריס אדם.** שנסתרס לאחר שנולד: **סריס חמה.** ממעי אמו שלא ראה חמה אלא

הדברים, ומה אם במקום שאסר את הזכרים אסור עולם, התיר את הנקבות מיד. מקום שלא אסר את הזכרים אלא עד שלשה דורות, אינו דין שנתיר את הנקבות מיד. אמרו לו, אם הלכה נקבל, ואם לדיו, יש תשובה. אמר להם, לא כי, הלכה אני אומר. ממזרין ונתינים, אסורין, ואסורין אסור עולם, אחד זכרים, ואחד נקבות: **ד אמר רבי יהושע,** שמעתי שהסריס חולץ, וחולצין לאשתו, והסריס לא חולץ ולא חולצין לאשתו, ואין לי לפרש. אמר רבי עקיבא, אני אפרש. סריס אדם חולץ וחולצין לאשתו, מפני שהייתה לו שעת הכשר. סריס חמה לא חולץ ולא חולצין לאשתו, מפני שלא הייתה לו שעת הכשר. רבי אליעזר אומר, לא כי, אלא סריס חמה חולץ, וחולצין

says: Not so, but a *saris* by nature submits to *chalitzah* and *chalitzah* is also arranged for his wife, since he may be cured. A man-made *saris* neither submits to *chalitzah* nor is *chalitzah* arranged for his wife, since he cannot be cured. Rabbi Yehoshua ben Bateira testified concerning Ben Megusat, who was a man-made *saris* living in Jerusalem, that his wife was allowed to be married by the levir, thus confirming the opinion of Rabbi Akiva. (5) The *saris* [by nature] neither submits to *chalitzah* nor contracts the levirate marriage, and so also a woman who is incapable of procreation must neither perform *chalitzah*

nor be taken in levirate marriage. If a *saris* submitted to *chalitzah* from his sister-in-law, he does not thereby cause her to be disqualified [to marry a *Kohen*]. If, however, he cohabited with her, he does causes her to be disqualified [from marrying a *Kohen*], since his act is sheer prostitution [the woman being forbidden to him as his brother's wife]. Similarly, where brothers submitted to *chalitzah* from a woman incapable of procreation, they do not thereby cause her to be disqualified [to marry a *Kohen*]. If, however, they cohabited with her, they cause her to be disqualified [to marry a *Kohen*], since cohabitation with her is [prohibited as is the case of a brothers' wife, where there is no levirate marriage, and is] similar to an act prostitution. (6) If a *Kohen* who was a *saris* by nature [this excludes the man-made *saris* who is included in the prohibition of Deuteronomy 23:2, and cannot, consequently, confer upon his wife, the right of eating *terumah*] married the daughter of an Israelite, he confers upon her the right of eating *terumah*. Rabbi Yose and Rabbi Shimon state: If a *Kohen*, who was a hermaphrodite married the daughter of an Israelite, he confers upon her the right to eat *terumah* [i.e., he is viewed as being male]. Rabbi Yehudah stated: If a *tumtum* [one whose genitals are covered by skin and whose gender is not known] was operated upon, and he was found to be a male, he must not participate in *chalitzah* because he has the same status as a [man-made] *saris*. [Thus arguing on Rabbi Akiva, of the previous Mishnah, who maintains

רבנו עובדיה מברטנורא

כשהוא סריס. וסימניו מפורשין, כל שאין לו זקן ושערו לקוי ובשרו מחליק ואין מימי רגליו מעלין רתיחה וכשמטיל מים אינו עושה כיפה שאין קילוח השתן הולך למרחוק עד שיעשה עגול כמין כיפה ושכבת זרעו דיהה ואין מימי רגליו מחמיצין ורוחץ בימות הגשמים ואין בשרו מעלה הבל וקולו לקוי ואינו ניכר בין איש לאשה. והלכה כר"ע שאומר סריס אדם חולץ וחולצין לאשתו ומיבמין לאשתו. אבל הוא אינו מיבם שהרי פסול לבוא בקהל: ה' סריס. חמה, אינו לא חולץ ולא מיבם, ולא חולצין ומיבמין לאשתו: אילוניות. סימניה פירשנו ב"ק: בעלוה פסלוה. שהואיל והיא פטורה מן היבום עומדת עליהם באיסור אשת אה: ו' רבי יוסי ור"ש אומרים כו'. דסבירא להו אנדרוגינוס כזכר. והדר ביה ר"י ואמר בבבביתא שאנדרוגינוס בריה בפני עצמו ולא הכריעו בו חכמים אם זכר אם נקבה, הלכך אינו מאכיל בתרומה: רבי יהודה אומר כו'. ולית הלכתה כותיה, דהא קי"ל לעיל סריס אדם חולץ וחולצים לאשתו,

לאשתו, מפני שיש לו רפואה. סריס אדם לא חולץ ולא חולצין לאשתו, מפני שאין לו רפואה. העיד רבי יהושע בן בתירא על בן מגוסת שהיה בירושלים סריס אדם, ויבמו את אשתו, לקים דברי רבי עקיבא: ה הסריס לא חולץ, ולא מיבם. וכן אילוניות לא חולצת ולא מתבמת. הסריס שחלץ ליבמתו, לא פסלה. בעלה פסלה, מפני שהיא בעילת זנות. וכן אילוניות שחלצו לה אחין, לא פסלוה. בעלוה, פסלוה, מפני שבעילתה בעילת זנות: ו סריס חמה כהן שנשא בת ישראל, מאכילה בתרומה. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים, אנדרוגינוס כהן שנשא בת ישראל, מאכילה בתרומה. רבי יהודה אומר, טמטום שנקרע ונמצא זכר, לא יחלוץ, מפני שהוא כסריס.

that a man-made *saris* does participate in *chalitzah*.] The hermaphrodite may marry [a wife], but may not be married [by a man; he

has the status of a male rather than that of a female, and his cohabitation, in any manner, is as with a male]. Rabbi Eliezer stated: [For copulation] with a hermaphrodite [not through the hermaphrodite's female genitalia] the penalty of stoning is incurred as [if he were] a male.

רבנו עובדיה מברטנורא

וטומטום שנקרע הוי כסריס אדם: אנדרוגינוס נושא אבל לא נישא. מפני שהוא כזכר, והשובב עמו הוי בא על הזכור בין בזכרות שלו בין בנקבות שלו: ר"א אומר חייבין עליו סקילה כזכר. דוקא במקום זכרות שלו ולא בנקבות שלו. והלכה כר"א:

Gemara Yevamot 6a

For it was taught: Since it might have been assumed that if his father had said to him [his son, who is a priest], Defile yourself [for the dead, which is forbidden to a priest], or if he said to him, Do not return [a lost animal], he must obey him, it was explicitly stated, "Every man must fear his mother and his father, and you must observe my Sabbaths," (Leviticus 19:3) [teaching] it is the duty of all of you [including your father] to honor Me [the prohibitions against a priest defiling himself and against the non-return of a lost

object where they override the commandment of respecting one's father and mother, are learned from the prohibition regarding the Sabbath and just as, regarding the Sabbath, one may not obey his father when told to profane it (see Rashi Leviticus 19:3, Chok vol. 6, pg. 94), so, too, regarding any other prohibitions! For it was taught: Since it might have been assumed that the building of the Temple should supersede the Sabbath, it was explicitly stated, "Observe My Sabbaths, and revere My Sanctuary," (Leviticus 19:30) [teaching] it is the duty of all of you to honor Me. As it might have been imagined that a man should revere the Temple, it was explicitly stated in the Scriptures, "Observe My Sabbaths, and revere My Sanctuary;" the expression of "observe" was used in relation to the Sabbath and [in the same verse] that of "reverence" in relation to the Temple [in order that the following comparison may be made]: As in the case of observing used in relation to the Sabbath one does not revere the Sabbath, but rather the One who ordered the observance of the Sabbath, so, too, in the case of reverence used in relation to the Temple, one is not to revere the Temple, but rather the One who gave the commandment concerning the Temple. [Question:] And what is regarded as the reverence

תנאי יכול אמר לו אביו הטמא או שאמר לו אל תחזיר יכול ישמע לו תלמוד לומר (ויקרא י"ט) איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו כלכם חייבים בכבודי. תנאי יכול יהא בגנין בית המקדש דוחה שבת תלמוד לומר (שם כ"ו) את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו כלכם חייבין בכבודי. תנאי יכול יתירא אדם ממקדש תלמוד לומר את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו. נאמרה שמירה בשבת ונאמרה מורה במקדש. מה שמירה האמורה בשבת לא משבת אתה מתירא אלא ממי שהזהיר על השבת. אף מורה האמורה במקדש לא ממקדש אתה מתירא אלא ממי שהזהיר על

גמרא יבמות דף ו' ע"א

of the Temple? [Response:] A man shall not enter the Temple Mount with his stick, shoes, or money bag or with dust upon his feet, nor may he use it for making a short cut; and spitting [there is forbidden] by a *kal ve-chomer* argument. [Question:] This, however, might apply only when the Temple was in existence; from where do we learn that this is still in force in the time when the Sanctuary no longer exists? [Response:] It was expressly stated in Scripture, “Observe My Sabbaths, and revere My Temple” — just as the “observe” that was used in relation to the Sabbath is in force forever, so, also, the “reverence” used in relation to the Temple is in force forever.

המקדש. ואיזו היא מורא מקדש לא יכנס אדם בהר הבית במקלו ובמנעלו ובפונדתו ובאבק שעל גבי רגליו ולא יעשנו קפנדריא ורקיקה מקל וחמר. ואין לי אלא בנמן שבית המקדש קיים. בנמן שאין בית המקדש קיים מנן תלמוד לומר את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו מה שמירה האמורה בשבת לעולם אף מורא האמורה במקדש לעולם:

וזה וישלח דף קס"ז ע"ב

וישובו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו. בין דאמר באנו אל אחיך לא ידענא דאיהו עשו. וכי אחיו אחרנין הוו ליעקב. אלא באנו אל אחיך. ואי תימא דהדר בתשובה ואזיל בארץ מתקנא לאו הכי אלא עשו הרשע בדמעיקרא. וגם הולך לקראתך. ואי תימא דאיהו בלחודוי אזיל לאו אלא ארבע מאות איש עמו. וכל כף למה (אלא אינון) אמרו ליה בגין דקדשא בריך הוא אתרעי תדיר בצלותהון דצדיקניא ומתעטר בצלותהון כדאמרינן דההוא מלאכא דממנא על צלותהון דישראל סגדלפון שמייה נטיל כל אינון צלותין ועביד מנייהו עטרה לחי העולמים. ואוקמוה וכל שפן צלותהון דצדיקניא דקודשא בריך הוא אתרעי בהו ואתעביד עטרה לאתעטרא באינון צלותין לקדשא בריך הוא ואי תימא משריין קדישין הוו אתיין עמיה אמאי דחיל אלא צדיקניא לא סמכין על זכותיהו אלא על צלותהון ובעותהון לגבי מאריהון ותא חזי דאמר רבי שמעון צלותא דסגיאין סליק קמי קודשא בריך הוא ומתעטר בהיא צלותא בגין דסלקא בגונוני סגיאין ואתכלילת מפכה סטרין ובגין דאתכלילת מפכה גונוני אתעבידת עטרה ומנחא על רישא דצדיק חי העולמים וצלותא דיהודי לאו איהי כלילא ולא איהי אלא בגונון חד ועל דא צלותא דיהודי לאו איהי מתתקנא לאתקבלא (אלא) בצלותא דסגיאין. ותא חזי יעקב כליל הנה ועל דא צלותיה תאיב לה קודשא בריך הוא מה כתיב ויירא יעקב מאד ויצר לו. רבי יהודה פתח ואמר אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה. וכאין אינון ישראל דקדשא בריך הוא אתרעי בהו ונהב לון אורייתא דקשוט בגין למזכי בה לחיי עלמא דכל מאן דאשתדל באורייתא קדשא בריך הוא משיך עליה חיון עלאין ואעיל ליה לחיי עלמא דאתי דכתיב (דברים ל) כי הוא חיד ואתך ימיד. וכתיב (שם לב) ובדבר הזה תארכו ימים חיון בהאי עלמא וחיין בעלמא דאתי:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Tzeidah LaDerech, 206b

מספר צידה לדרך דף ר"ו ע"ב

Prohibitions can be divided into two

האזהרה מתחלקת לשני חלקים אחד מהם

categories: (1) obligations of the heart; (2) obligations of the body. The prohibitions included in obligations of the heart are: being careful not to join any partner in the world with the Creator, may He be exalted; distancing from one's heart any description [of God] by physical descriptions or attributes; hating in one's heart everything that he has been prohibited from doing; distancing from one's heart pride, haughtiness, exaltation, and the like; not scorning either human beings or the words of the Prophets in one's heart; loathing evil, wicked people, jealousy, and covetousness; and not loathing in one's heart the decree of his Creator. The obligations of the body include the prohibition not to join anything in partnership with the Creator, openly or in secret; and avoiding slanderous gossip, vain oaths, lies, talebearing, eating prohibited things, having prohibited sexual relations, bloodshed, stealing, wrongful gain, and the like. The permissible can be divided into three categories: (1) what is enough to fulfill one's needs; (2) excesses; (3) miserliness. The fulfillment of one's needs means that with which it is impossible to do without. A person is commanded to direct all his ways in the path of moderation with regard to eating, drinking, clothing, women, business, and all the things that people do. As it says, "It is good for the man who is gracious and lends; he arranges his affairs in proper measure." (Psalms 112:5)

Practical Law:

Rambam, Laws of Torah Study, Chapter 4

(1) One must not ask questions of the teacher immediately upon his entering the study hall, until his mind is settled. [So, too,] a student must not ask a question when he enters, until he settles himself and rests. Two people may not ask at the same time. And one may not ask the teacher about some other subject, but [only] about the same subject that they are dealing with, in order that he not be embarrassed. But the teacher should trip up the students

חובת הלבבות והשני חובת האברים. האזהרה של חובת הלבבות הוא שיזהר מהשתתף עם הבורא יתעלה שום שתוף בעולם וירחיק מלבו שום תואר מתוארי הגוף וממשיגי הגוף. ולשנוא בלבו כל דבר שהוזהר עליו שלא לעשותו. וירחיק מלבו הגאווה והגובה והגאון והדומה לו ושללא יהיו נבזים בני אדם בלבו ולא דברי הנביאים ומאוס ברע וברעים ובקנאה ובחמדה ולא יקוץ בלבו בגזירת יוצרו. וחובת האברים הוא האזהרה שלא ישתף דבר עם הבורא בגלוי ובנסתר ויזהר מלשון הרע ומשבועות שוא וכזב ורכילות ואכילת איסור וביאות אסורות ושפיכות דמים וגזל וחמס והדומים להם. והמתר יחלק לשלשה חלקים. האחד די הספוק. והשני מותרות. והשלישי הכילות. די הספוק מה שאי אפשר בלעדו ומצוה על האדם שינהיג כל דרכיו על דרך האמצעי באכילה ושתיה ובמלבושים ובנשים ובסחורות ובכל הדברים שיעשו שנאמר (תהלים קיב) טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט:

הלכה

הרמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק ד

א אין שואלין את הרב בשיבנס למדרש עד שתתישב דעתו עליו ואין התלמיד שואל בשיבנס עד שיתיישב וינח ואין שואלין שנים כאחד. ואין שואלין את הרב מענין אחר אלא מאותו הענין שהן עסוקים בו כדי שלא

with his questions and with actions that he does in their presence, in order to sharpen them, so that he will know whether or not they remember what he taught them. And it goes, without saying, that he is permitted to ask them about another subject, which they are not dealing with, in order to make them think quickly. (2) One should not ask questions while standing nor answer while standing, nor from a height, nor from far away, nor from behind the elders. One must only ask the teacher about the subject in which they are reading. One must only ask respectfully. And one must not ask about more than three laws on the subject. (3) If two people ask questions, one of them about the subject [being studied] and the other, not about that subject, they focus their attention on [the one relating to] the subject. A [question about] an actual incident and [one that] is not [about] an actual incident: they focus their attention onto [the question about] the actual incident. [A question about] the law and [a question about] *midrash* [the derivation of the law from Scriptural verses]: they turn their attention to the [question about] the law. [A question about] the derivation of the law and [a question about] *aggadah* [extra legal subjects]: they give their attention to the derivation of the law. [A question about *aggadah* and a [question about] a *kal ve-chomer* [an *afortiori* line of reasoning]: they give their attention onto the *kal ve-chomer*. [A question about] a *kal ve-chomer* and a [question about] a *gezeirah shavah* [analogy based on a similarity of words in two or more Scriptural verses], they turn their attention to the *kal ve-chomer*. If two people ask, one of them a Sage and the other, a student: they give their attention to the [question of the] Sage. A student and an unlearned person: they focus their attention onto the [question of the] student. If both are Sages, both are students, or both are unlearned people, and if both of them have asked about two laws or two answers, or two questions about two actual incidents — the interpreter may do as he wishes from that point on.

יְתַבֵּיִשׁ וַיֵּשׁ לְרַב לְהַטְעוֹת אֶת הַתְּלָמִידִים בְּשִׁאלוֹתָיו וּבְמַעֲשֵׂים שְׁעוֹשָׂה בְּפִנְיָהֶם כְּדִי לְחַדְדֵן וּכְדִי שִׁדְעֵם אִם זוֹכְרִים הֵם מֵה שֶׁלְּמַדְם אוֹ אֵינָם זוֹכְרִים. וְאִין צָרִיךְ לוֹמַר שֵׁיִשׁ לוֹ רְשׁוֹת לְשִׁאוֹל אוֹתָם בְּעֵנִין אַחַר שֶׁאִין עוֹסְקִין בּוֹ כְּדִי לְזַרְזֹם: בִּ אִין שׁוֹאֲלִין מְעוֹמֵד וְאִין מְשִׁיבִין מְעוֹמֵד וְלֹא מְגַבְוֵה וְלֹא מְרְחוֹק. וְלֹא מֵאַחֲרֵי הַזְּקֵנִים. וְאִין שׁוֹאֲלִין הָרֵב אֶלָּא בְּעֵנִין שֶׁהֵן קוֹרִין בּוֹ וְאִין שׁוֹאֲלִין אֶלָּא מִרְאֵה וְלֹא לְשִׁאל בְּעֵנִין יוֹתֵר מִשְׁלֹשׁ הַלְּבוֹת: ג שְׁנַיִם שֶׁשֶׁאֱלוֹ שִׁאל אַחַד כְּעֵנִין וְשִׁאל אַחַד שֶׁלֹּא כְּעֵנִין נִזְקְקִין לְכַעֲנֵן. מַעֲשֵׂה וְשִׁאיֵנו מַעֲשֵׂה נִזְקְקִין לְמַעֲשֵׂה. הַלְּכָה וּמְדַרְשׁ נִזְקְקִין לְהַלְכָה. מְדַרְשׁ וְאַגְדָּה נִזְקְקִין לְמְדַרְשׁ. אֲגְדָּה וְקַל וְחוֹמֵר נִזְקְקִין לְקַל וְחוֹמֵר. קַל וְחוֹמֵר וּגְזֵרָה שׁוֹהֵה נִזְקְקִין לְקַל וְחוֹמֵר. הֵינּוּ הַשׁוֹאֲלִין שְׁנַיִם אַחַד חָכֵם וְאַחַד תְּלָמִיד נִזְקְקִין לְחָכֵם. תְּלָמִיד וְעַם הָאֶרֶץ נִזְקְקִין לְתָלְמִיד. שְׁנֵיהֶם חֲכָמִים שְׁנֵיהֶם תְּלָמִידִים שְׁנֵיהֶם עַמֵּי הָאֶרֶץ שֶׁאֱלוֹ שְׁנֵיהֶם בְּשִׁתֵּי הַלְּבוֹת אוֹ בְּשִׁתֵּי תְּשׁוּבוֹת אוֹ בְּשִׁתֵּי שִׁאוֹלוֹת בְּשְׁנַיִ מַעֲשֵׂים הַרְשׁוֹת בְּיַד הַמְתַּרְגֵּם מֵעַתָּה:

VAYISHLACH FOR WEDNESDAY

וישלח ליום רביעי

TORAH

תורה

יכין בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ו דמילוי ו דשם ב"ן לקנות בו הארת נפש משבת הבאה

יֵט וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הוּא יֵט וְתִימַר לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב תִּקְרָבְתָּא הִיא דְמִשְׁלִחָא

(19) Then you should say: It belongs to your servant, Yaakov. It is a gift, sent to